

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Συνεχίζουμε με την όγδοη με αριθμό 656/5-4-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α΄ Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Γιάννη Δελή προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων τμημάτων ΑΕΙ και ΤΕΙ Βιβλιοθηκονομίας».

Και σε αυτήν θα απαντήσει ο Υφυπουργός Παιδείας κ. Ευάγγελος Συρίγος.

Κύριε Δελή, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Το ζήτημα που φέρνουμε σήμερα, κύριε Υπουργέ, είναι ενδεικτικό και αποκαλυπτικό του αντεργατικού χαρακτήρα της κυβερνητικής πολιτικής διαχρονικά στον συγκεκριμένο χώρο τον οποίο αναφερόμαστε. Όπως είναι γνωστό εδώ και χρόνια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση λειτουργούν τα Τμήματα Αρχειονομίας και Βιβλιοθηκονομίας, παλαιότερα ως ΤΕΙ, τώρα πια μονάχα ως πανεπιστημιακές σχολές. Η παλαιότερη από αυτές τις πανεπιστημιακές σχολές είναι το τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας του Ιονίου Πανεπιστημίου. Ιδρύθηκε από το 1993 ήδη. Και βεβαίως αντίστοιχα τμήματα λειτουργούν και στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, καθώς και στο Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας με έδρα τη Θεσσαλονίκη ως μετεξέλιξη του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης.

Οι εκατοντάδες, λοιπόν, απόφοιτοι όλων αυτών των τμημάτων είτε των παλαιότερων ΤΕΙ είτε των πανεπιστημιακών σχολών αντιμετωπίζουν πάρα πολύ σοβαρά προβλήματα επαγγελματικής απορρόφησης και αποκατάστασης, αν και θα μπορούσαν -και φυσικά θα έπρεπε- όλοι αυτοί οι απόφοιτοι με βάση τις σπουδές τους, είτε να εργάζονται στις υπηρεσίες των γενικών αρχείων του κράτους, αλλά και άλλων αρχείων των πανεπιστημίων, τραπεζών, οργανισμών, δικαστηρίων, Υπουργείων διαφόρων δημοσίων φορέων κυβερνητικών είτε να εργάζονται στις διάφορες βιβλιοθήκες της χώρας, στην Εθνική Βιβλιοθήκη για παράδειγμα, στη Βιβλιοθήκη της Βουλής, στις πανεπιστημιακές, της δημοτικές, στις σχολικές βιβλιοθήκες, στις βιβλιοθήκες των Υπουργείων, των ερευνητικών κέντρων, των μουσείων, των νοσοκομείων για τις οποίες καταθέσαμε γραπτή ερώτηση πριν από λίγες μέρες, των τραπεζών και άλλων οργανισμών, σε εκδοτικούς οίκους, σε έργα ψηφιοποίησης των βιβλιοθηκών, είτε να εργάζονται σε υπηρεσίες τεκμηρίωσης και ενημέρωσης, καθώς μπορούν ως γνωστόν να ασκήσουν και καθήκοντα τεκμηριωτή, όπως προβλέπει ο ν.1566 από το 1986. Αυτό δυστυχώς δεν συμβαίνει, κύριε Υπουργέ και είναι χαρακτηριστικά όσο και αποκαλυπτικά τα αποδεικτικά στοιχεία που παρουσίασε το περιφερειακό τμήμα της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων Βορείου Ελλάδας σε σχετική του καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σας ρωτάμε, λοιπόν, κύριε Υπουργέ: Ποιος ο σχεδιασμός της Κυβέρνησής σας για την κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων και την πρόσληψη με μόνιμη όμως σχέση εργασίας, βιβλιοθηκονόμων, αρχειονόμων στις βιβλιοθήκες της χώρας, στην Εθνική Βιβλιοθήκη, τα κατά τόπους γενικά αρχεία του κράτους, εξαλείφοντας το φαινόμενο των αποσπάσεων υπαλλήλων άλλων ειδικοτήτων; Ποιος είναι ο σχεδιασμός της Κυβέρνησής σας ή αν είναι στις προθέσεις σας η αλλαγή του απαρχαιωμένου οργανισμού πια των γενικών αρχείων του κράτους από το μακρινό 1991 που συνεχίζει να προβλέπει στον κλάδο των αρχειονόμων να τοποθετούνται και να μπορούν να μεταταχθούν πτυχιούχοι φιλοσοφικής, νομικής για τους οποίους αρκεί να διαθέτουν μια απλή τριετή αρχειακή προϋπηρεσία;

Και τέλος, είναι στις προθέσεις της Κυβέρνησης να συμπεριλάβει και τους πτυχιούχους των τμημάτων ΑΕΙ και ΤΕΙ Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας στις προκηρυσσόμενες θέσεις για πρόσληψη διοικητικών υπαλλήλων στους φορείς του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ (ΑΓΓΕΛΟΣ) ΣΥΡΙΓΟΣ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, πρόσφατα κατατέθηκε στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας το σχέδιο οργανισμού λειτουργίας της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος στο οποίο προβλέπονται συνολικά τριακόσιες ενενήντα θέσεις διαφόρων κατηγοριών, εκ των οποίων εκατόν εξήντα τέσσερις προβλέπεται να είναι πτυχιούχοι τμημάτων βιβλιοθηκονομίας,

αρχειονομίας και επιστήμης της πληροφόρησης και πιο συγκεκριμένα ογδόντα εννέα κλάδου βιβλιοθηκονόμων και αρχιονόμων και εβδομήντα πέντε κλάδου βιβλιοθηκονόμων.

Αναμένεται η έγκριση του οργανισμού εντός του 2021. Προτεραιότητα της Εθνικής Βιβλιοθήκης είναι η πλήρης στελέχωσή της απ' όλες τις προβλεπόμενες ειδικότητες αλλά πρωτίστως από τον κλάδο των βιβλιοθηκονόμων οι οποίοι αποτελούν το 42% των συνολικών θέσεων της Εθνικής Βιβλιοθήκης. Αυτό είναι το πρώτο σημείο.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι το Υπουργικό Συμβούλιο στις 16/7/2020 ενέκρινε την κίνηση διαδικασιών πλήρωσης δέκα θέσεων αρχιονόμων στα ΓΑΚ, τεσσάρων θέσεων βιβλιοθηκονόμων στην Εθνική Βιβλιοθήκη, οκτώ θέσεων βιβλιοθηκονόμων και έξι θέσεων ΤΕ βιβλιοθηκονόμων στις δημόσιες βιβλιοθήκες κι έχει ξεκινήσει η διαδικασία προκήρυξής τους. Επίσης, μέσα απ' τον κλάδο κινητικότητας μετατάχθηκαν συνολικά δεκατρία άτομα με ειδικότητες βιβλιοθηκονόμων σε αντίστοιχες μονάδες, βιβλιοθήκες, ΓΑΚ κλπ. Τέλος, με την από 30/9/2020 πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου εγκρίθηκε η άμεση πλήρωση πέντε σχετικών οργανικών θέσεων στην Εθνική Βιβλιοθήκη Ελλάδας.

Τελευταίο σημείο στην πρωτολογία μου. Αναφερθήκατε στο άρθρο 22 του ν.1946/1991 στο οποίο εδίδετο κατ' εξαίρεση η δυνατότητα πτυχιούχου της φιλοσοφικής σχολής ή νομικού τμήματος της νομικής σχολής, εφόσον έχουν τριετή εμπειρία, να μπορούν να εργάζονται. Αυτό έχει καταργηθεί από το 2019 με το άρθρο 201 του ν. 4610/2019. Οπότε δεν ισχύει αυτό το άρθρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Δελή, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ακούγοντας την απάντηση του Υπουργού θέλω να κάνω ορισμένες παρατηρήσεις σε σχέση με τις προγραμματισμένες προσλήψεις με βάση το σχέδιο του νέου κανονισμού της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδας. Παρατηρούμε ότι συνεχίζεται η ίδια ποσόστωση σε σχέση με τις προσλήψεις των αναγκαίων βιβλιοθηκονόμων, στη Εθνική Βιβλιοθήκη συγκεκριμένα. Αποτελούν μόνο το 42% όπως είπατε των συνολικών προσλήψεων στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας. Δεν είναι οι μόνες ανάγκες. Δεν έχει ανάγκη βιβλιοθηκονόμων μόνο η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας.

Όσο για τις άλλες προσλήψεις, συγκράτησα κάποια νούμερα. Δέκα σε κάποια βιβλιοθήκη, οκτώ εδώ, έξι εκεί. Δεν αποτελούν παρά μικρές σταγόνες στον ωκεανό των ελλείψεων, κύριε Υπουργέ. Βεβαίως επιβεβαιώσατε κι εσείς ότι εξακολουθεί αυτή η ακατάλληλη -ας μου επιτραπεί- για τη λειτουργία των βιβλιοθηκών χρήση των αποσπάσεων και των μετατάξεων με ανθρώπους που δεν έχουν και ιδιαίτερη σχέση με το αντικείμενο μιας σύγχρονης λειτουργίας της βιβλιοθήκης.

Κύριε Υπουργέ, στα Γενικά Αρχεία του Κράτους με βάση τον ν.4610 που κι εσείς πριν από λίγο αναφέρατε, από τις πεντακόσιες πενήντα έξι οργανικές θέσεις που προβλέπει αυτός ο νόμος, που ψηφίστηκε από τον ΣΥΡΙΖΑ, μόνο οι εκατόν ογδόντα πέντε κατανεμήθηκαν στον κλάδο των βιβλιοθηκονόμων. Είναι ένα ποσοστό γύρω στο 30%-33%. Οι υπόλοιπες τριακόσιες εβδομήντα μια θέσεις κατανεμήθηκαν μεταξύ μη συναφών με το αντικείμενο επιστημόνων. Στις σαράντα έξι δημόσιες βιβλιοθήκες που λειτουργούν στη χώρα μας και στις οποίες απασχολούνται εκατόν δέκα υπάλληλοι, μόνο οι σαράντα απ' αυτούς είναι κάτοχοι πτυχίου βιβλιοθηκονομίας. Αν, δε, μιλήσουμε για τις χίλιες οκτακόσιες περίπου σχολικές βιβλιοθήκες στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, για τις οποίες πριν από κάποια χρόνια ξοδεύτηκαν πάρα πολλά χρήματα, δεν δουλεύει σε καμία απ' αυτές ούτε ένας διορισμένος επιστήμονας βιβλιοθηκονόμος. Επίσης, έχει σημασία, όπως καταλαβαίνετε, να μπορούμε να κατανοήσουμε -και νομίζω ο οποιοσδήποτε κατανοεί- τον ρόλο και τη σημασία που αποκτά η σχολική βιβλιοθήκη για τη λειτουργία μιας σχολικής μονάδας.

Ενώ λοιπόν, οι απόφοιτοι του κλάδου αποκλείονται παντελώς από την κατάληψη άλλων θέσεων στον δημόσιο τομέα, είναι συχνό το φαινόμενο, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία πάντα, θέσεις οι οποίες προϋποθέτουν σπουδές βιβλιοθηκονομίας, να καταλαμβάνονται από κατόχους άλλων πτυχίων. Στο Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας για παράδειγμα, μπορούν να ορίζονται ως προϊστάμενοι βιβλιοθήκης μηχανικοί και όχι βιβλιοθηκονόμοι. Σύμφωνα με τον νόμο για τη θέση του Γενικού Διευθυντή της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδας αρκεί ένα οποιοδήποτε πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, χωρίς να απαιτείται καμία συνάφεια με το

γνωστικό αντικείμενο της βιβλιοθηκονομίας, ενώ ισχύουν σε μεγάλο βαθμό αρκετές διατάξεις από τον ιδρυτικό νόμο των γενικών αρχείων του κράτους. Κάθε χρόνο πραγματοποιούνται, δυστυχώς, εκατοντάδες αποσπάσεις εκπαιδευτικών ποικίλων ειδικοτήτων. Δεν έχουμε τίποτα με τους ανθρώπους. Απλώς, θα πρέπει ο κάθε εργαζόμενος να εργάζεται εκεί που πρέπει να εργάζεται.

Τέλος, να αναφέρουμε πως το 2002 ψηφίστηκε ο ν.2986, το άρθρο 11 του οποίου προέβλεπε τη σύσταση εκατό θέσεων βιβλιοθηκονόμων, πενήντα πανεπιστημιακής και άλλων πενήντα αποφοίτων ΤΕΙ, στις σχολικές βιβλιοθήκες της Ελλάδας. Αυτή η διάταξη, αυτό το άρθρο ουδέποτε εφαρμόστηκε, ένα άρθρο που ακόμα και αυτό να εφαρμοζόταν θα αποτελούσε σταγόνα στον ωκεανό των αναγκών. Δεν έχει υλοποιηθεί, λοιπόν, ούτε αυτό ακόμα. Νομίζουμε ότι τελικά εν κατακλείδι και κλείνω, κύριε Πρόεδρε, αυτή η απαξιωτική συμπεριφορά της πολιτείας διαχρονικά, απέναντι στις βιβλιοθήκες και ιδιαίτερα απέναντι στις σχολικές βιβλιοθήκες, αποκαλύπτει και τις πραγματικές της προθέσεις και την υποκρισία της, όταν συχνά-πυκνά κάνει λόγο για την αναβάθμιση της παιδείας ή για την ανάπτυξη, την καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας και πάει λέγοντας. Όλο αυτό, αυτή η «τσιγκουνιά» στην κάλυψη αυτών των τόσο αναγκαίων θέσεων, είναι αποτέλεσμα των γενικότερων περικοπών στην εκπαίδευση και σε όλες τις κοινωνικές υπηρεσίες.

Υπερασπιζόμαστε το δικαίωμα των βιβλιοθηκονόμων στη δουλειά, την οποία έχουν σπουδάσει, όπως υπερασπιζόμαστε το δικαίωμα οποιουδήποτε ανθρώπου στη δουλειά, με βάση τις δεξιότητες που έχει αποκτήσει.

Ευχαριστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ.

Ελάτε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ (ΑΓΓΕΛΟΣ) ΣΥΡΙΓΟΣ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, θα συμφωνήσω μαζί σας ότι οι βιβλιοθήκες στην Ελλάδα δεν έχουν τη θέση που τους αξίζει. Και το λέω αυτό πρωτίστως ως πανεπιστημιακός δάσκαλος.

Από εκεί και πέρα, όταν βλέπω ότι με τον ν.3149/2003 -που αποτυπώνει τον μικρό αριθμό θέσεων για βιβλιοθηκονόμους στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, τον μικρότατο αριθμό-, πάμε σε τριακόσιες ενενήντα θέσεις εκ των οποίων οι εκατόν εξήντα τέσσερις προβλέπεται να είναι ειδικά βιβλιοθηκονομίας -και μιλάμε για την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος-, πιστεύω ότι γίνεται αντιληπτό ότι αρχίζουμε να αλλάζουμε σιγά-σιγά σελίδα σε αυτόν τον τομέα. Και όταν η Εθνική Βιβλιοθήκη έρχεται και ζητάει αυτόν τον αριθμό των εκατόν εξήντα τεσσάρων από τις τριακόσιες ενενήντα θέσεις, είμαι βέβαιος -επειδή γίνεται μια τεράστια προσπάθεια τα τελευταία χρόνια να αναβαθμιστεί και να αποκτήσουμε μια πραγματική Εθνική Βιβλιοθήκη προσβάσιμη στον ελληνικό λαό-, ότι έχουν κατανείμει με πολύ μεγάλη προσοχή τις θέσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες τις οποίες θα έχουμε.

Από εκεί και πέρα οι απόφοιτοι των σχετικών κλάδων Βιβλιοθηκονομίας ή Αρχειονομίας δεν περιορίζονται μόνο σε αυτές τις θέσεις. Βάσει του προσοντολογίου, που είναι ένα Προεδρικό Διάταγμα του 2001, το Προεδρικό Διάταγμα 50, υπάρχει η δυνατότητα στα άρθρα 4 και 13 των αποφοίτων των Τμημάτων ΑΕΙ και ΤΕΙ Βιβλιοθηκονομίας να συμμετέχουν ως υποψήφιοι σε προκηρύξεις για την πλήρωση θέσεων του κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού και ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού αντιστοίχως, καθώς στους συγκεκριμένους κλάδους δεν τίθενται περιορισμός ως προς τα πτυχία και τα διπλώματα που γίνονται δεκτά για τα προσόντα διορισμού για την κάλυψη των συγκεκριμένων θέσεων.

Τέλος, υπενθυμίζω ότι υπάρχει η δυνατότητα οι διάφοροι φορείς του δημοσίου τομέα να προβλέπουν στους οργανισμούς τους, στα οργανογράμματά τους και άλλους κλάδους ή ειδικότητες βάσει των συγκεκριμένων υπηρεσιακών αναγκών τους. Επομένως, υπάρχει η δυνατότητα αυτών των ανθρώπων να αξιοποιηθούν.

Πιστεύω ότι με αυτό που γίνεται στην Εθνική Βιβλιοθήκη αλλάζουμε σελίδα και ελπίζω να μπούμε σε ένα νέο κεφάλαιο γενικότερα στον τρόπο που αντιμετωπίζουμε τις βιβλιοθήκες στην Ελλάδα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.